

PĚCHOTNÍ ROZHLEDY

ROČNÍK II.

Redaktor: Podplukovník Bohumil Boček.

ČÍSLO 11-12.

Podplukovník Jaroslav Malec:

Anglický Cvičební řád pro pěchotu (Infantry Training).

II. díl, Válka, z roku 1931.

Druhý díl anglického Cvičebního řádu „Výcvik pěchoty, díl II, Válka“ byl vydán v roce 1931.

Dělí se na devět hlav.

První hlava jedná o bitvě vůbec.

První článek obsahuje všeobecné úvahy o tom, jak se mění podmínky bitvy podle podnebí, tvárnosti terénu i podle síly, výzbroje, fyzických podmínek a bojovnosti protivníků. Stanoví úkol armády — za součinnosti námořnictva a letectva zlomit odpor nepřítele. Toho se dosáhne jediné bitvou.

Zdůrazňuje překvapení, o němž praví, že chrániti se proti překvapení přijetím vlastních zabezpečovacích opatření je první povinností každého velitele.

Úspěch v bitvě závisí na prostém taktickém plánu a na houževnatosti i vytrvalosti, s jakou se provádí.

Složiti zbraně v poli je nečestné. Je-li vyčerpáno střelivo, musí se konečné úsilí hledati bodákem. Žádná jednotka není oprávněna k ústupu, domnívá-li se, že je obchvácena, nebo vidí-li, že soused jde zpět.

Kdo padne do zajetí, smí udati jen jméno a hodnost.

Druhý článek jedná o bitevních fázích. To jsou:

1. přibližovací pochod,
2. zjednání dotyku; potom buď:
3. útok, po němž následuje:
4. udržení dobytého terénu (konsolidace) a využití úspěchu, nebo
5. obrana, kombinovaná s protiútokem.

Třetí článek obsahuje hlavní zásady o použití pěchoty v bitvě.

Spolupráce všech zbraní vyhrává bitvy a dává pěchotě možnost upevniti vítězství.

Za boje potřebuje pěchota míti převahu palby nad nepřítelem. Proti slabému odporu může pěchota za útoku dosíci takové převahy sama, bez pomoci, zvláště v pokrytém terénu. Proti organisovanému odporu však, proti protivníkovi s dobrou morálkou, vyzbrojenému moderními zbraněmi je spolupráce druhých zbraní velmi důležitá. Nejlepší způsoby jsou soustředění dělové palby a součinnost obrněných útočných vozidel. Převahy se nedosáhne pouhým zvětšením počtů, ježto se tím proporcionálně nezvětšuje palebná síla. Tím se jen znesnadňuje využití krytu a má to v zájmu zhooubné ztráty.

Pěchota nemůže postupovati ani proti částečně organisovanému odporu, není-li držen v šachu palbou, ani nesmí býti vypuštěna proti nerozbitým drátěným překážkám.

Jakmile je pěchota rozvinuta a je v akci, je tou dobou definitivně vydána. Nemůže být odvedena v krátké lhůtě od svého původního úkolu k jinému novému jako dělostřelectvo. Je proto důležité, aby již od samého počátku bylo použito jen nejmenšího počtu pěchoty, který je nutný k dosažení zamýšleného cíle. Největší možné síly budou drženy v ruce, aby využily úspěchu a čelily nepředvídaným událostem.

Úseky, které budou přiděleny jednotkám pěchoty, závisí na povaze terénu, na možnosti dělostřelecké podpory, na morálce i výzbroji nepřítele i na speciálních činitelích, jako mlha a tma. Omezujícím činitelem je možnost řízení. V žádném případě nesmějí být jednotky pěchoty tak roztaženy, že by bylo účinné řízení ohroženo.

Aby bylo dosaženo nejlepších výsledků, potřebují velitelé pěchoty vidět terén, na kterém se má dít útok nebo kde je nařízena obrana. Velitelům jednotek musí být přesně řečeno, co se od nich požaduje, každému vojín, co jeho podjednotka má činit a jak to má být provedeno, protože se v každém okamžiku může stát velitelem. Z těchto důvodů spotřeba času na průzkum a na vydání jasných rozkazů bude vždy ospravedlněna.

Podřízení velitelé jsou odpovědní za to, že jejich jednotky přijaly takový bojový tvar, který nejlépe vyhovuje okamžitým požadavkům. Přijatý tvar musí být takový, aby zmenšoval ztráty a usnadnil řízení, manévr, využití krytů, přechod překážek a rychlé rozvinutí.

Ježto pěchota nese hlavní tíhu boje v moderní válce a trpí nejtěžší ztráty, podléhá morálním vlivům za bitvy více než druhé zbraně. Velitelé pěchoty na každém stupni musí mít vynikající vůdcovské vlastnosti. Musí mít důkladnou znalost svého povolání a být schopni využití každého dosaženého úspěchu nejpříněšší měrou. Nade vším tím — musí být humánní. Musí studovati schopnosti a charakter svých podřízených velitelů, pěstovati vzájemné porozumění a věnovati stálou péči pohodlí svých vojáků.

Článek čtvrtý jedná o zbraních pěchoty.

Puška má účinný dostřel do 1000 yardů, ač nad 600 yardů může být od individuální palby očekáván malý výsledek.

Bodák je hlavní zbraní pěchoty v nočním boji.

Z lehkého kulometu může vycvičený muž udržovati průměr 150 ran za minutu. Pro nepřítelovu morálku bude však často zhoubnější střelba krátké dávky s přestávkami, které také nejsou takovým mrháním střeliva.

Ruční granát s maximálním dostřelem 325 yardů a s minimálním 100 yardů. Dýmový granát má maximální dostřel 250 yardů. Počet dýmových granátů nesených družstvem stačí i za příznivých okolností k utvoření dýmové clony jen krátkého trvání.

Vzdálenosti pro těžké kulometry jsou vymezeny: malá do 800 y, střední od 800 do 2000 y, velká od 2000 y do 2800 y. Vzhledem k velké délce metného prostoru v poměru k šířce (na př. 300 y délky na 5 y šířky při vzdálenosti 1000 y) je neúčinnější palba kosá a bočná. Používá se tři palebných rychlostí: pomalé, střední a rychlé. Při nich se spotřebuje pás s 250 střelami ve 4, 2 a 1 minutě. K automatickému určení nutného bezpečnostního výpočtu pro přestřelování jsou všichni kulometní velitelé do velitelů družstev opatřeni jednoduchým přístrojem. K provádění nepřímé střelby má nutnou výzbroj každé družstvo. Skryt kulometů je komparativně lehký. Pro nepřímou střelbu je palebnou jednotkou četa, ve všech ostatních případech družstvo. Průzkum je nutný za denního světla. Přímá palba je normální a neúčinnější způsob, jak zasáhnout cíl.

Protitanková četa má 2 družstva, každé o 2 zbraních.

Článek pátý jedná o palbě.

Palba je vedoucí činitel v moderní válce. Základ taktiky pěchoty je kombinace palby a pohybu.

Aby byla pěchotě poskytnuta účinná a stálá podpora v útoku, potřebují ti, jimž je svěřena povinnost prováděti ochranu pěchoty palbou, znáti: přesné postavení pěchoty — v stanovených lhůtách — kterou podporují, její nejbližší cíl, druh palby, který jí brání dosíci cíle, a odkud ta palba přichází.

Podřízení velitelé pěchoty musí proto činiti vše, co je v jejich moci, aby dělostřelecké i kulometné velitele, kteří je podporují, nepřetržitě informovali o situaci svých čelních jednotek a oznamovali jim, kam a kdy žádají palbu.

Článek šestý pojednává o využití terénu.

Při útoku bude pečlivě studován terén, letecké snímky a mapa, aby byly nalezeny:

1. kryté přístupy,
2. postavení, z kterých může býti uvedena v činnost pozorovaná ochranná palba,
3. terénní čáry skýtající podélný postřel nepřátelské posice a dávající možnost, aby boční útok byl proveden za výhodných podmínek,
4. vhodný terén pro spolupráci obrněných vozidel,
5. pravděpodobné postupové směry nepřátelských tanků a prostory, kde budou pravděpodobně provedeny nepřátelské tankové protiútoky,
6. terén, kde je útočník chráněn před nepřátelskou kulometnou palbou,
7. skryt před nepřátelským letectvem.

Při obraně:

1. příznivé podmínky pro pozorování, takže se nepřítel nemůže přiblížiti neviděn,
2. posice, které nepřítel nesnadno zjistí jak se země, tak ze vzduchu,
3. kryté přístupy za posici, což umožní protiútok a zásobování,
4. prostory chráněné přirozenými protitankovými překážkami.

O velení a spojení se mluví v článku sedmém.

K vedení pěchoty v bitvě musí velitel:

1. rychle pochopiti taktickou situaci, rozuměti úmyslům a rozkazům svého nadřízeného,
2. vytvořiti si svůj taktický plán, vyjádřiti jej v jasných a stručných rozkazech ústně nebo písemně,
3. podržeti na mysli vše důležité ze zpráv, které dostal o nepříteli, vědět stále o rozčlenění a postupu vlastní jednotky a sousedů,
4. míti důkladnou zkušenost ve využití terénu,
5. míti dostatečnou znalost druhých zbraní,
6. rozčleniti svou jednotku do vhodných tvarů, aby byla pružná,
7. býti připraven, aby ihned využil každého taktického úspěchu,
8. snažiti se, aby překvapil nepřítele, a chrániti se před překvapením,
9. býti odhodlaného charakteru a míti fysickou způsobilost k provedení svého plánu.

Nečinnost a strach před odpovědností jsou neodpustitelné vady u velitele.

Všichni velitelé jsou odpovědní za to, aby pravidelně informovali své příslušné nadřízené, své sousedy i své podřízené velitele o vývoji událostí (v to pohyby jejich SV.) i o důležitých změnách v situaci.

Cena hlášení vzrůstá s vývojem akce. Velitelé praporů a rot jsou odpovědní za opatření, aby sami získali zprávy, a nesmějí čekat na hlášení, která možná nikdy nedojdou.

Je-li nepřítel blízko, mohou býti od pěších rot poslány k praporu spojky k usnadnění spojení.

Dobrý systém styku je velmi důležitý pro úspěch v bitvě. Kromě rozkazů, hlášení, výměny zpráv, osobních vzájemných návštěv velitelů bude ještě užito styčných důstojníků, aby byl zabezpečen styk mezi sousedy. K této službě je potřeba taktních, osobitých, zkušených důstojníků. Vezmou s sebou nutné spojky a vracejí se občas k své jednotce, aby podali osobní hlášení.

Vyhovujících výsledků se dosáhne tehdy, když tito styční důstojníci mají plnou důvěru svých velitelů a dostávají-li úplné a stálé zprávy o vývojích se i zamýšlených operacích.

Uvnitř praporu budou rozkazy v bitvě dány obvykle ústně, potvrzeny písemně.

Článek osmý jedná o spolupráci s druhými zbraněmi.

Jezdecko. Výzbroj jezdeckta dává mu možnost bojovat v sedle neb opěšale. Je schopno podniknouti velmi mnohé operace, které může prováděti pěchota. Je to však mrhání užít opěšalého jezdeckta jako pěchoty se zřetelem k počtu mužů, kteří jsou nutní na držení koní.

V bitvě se jezdeckta používá k průzkumu, k zajištění boků, k spolupráci s druhými zbraněmi v obchvatných pohybech, jako pohyblivé zálohy a k využití úspěchu jiných zbraní nebo ke krytí jejich ústupu.

Je třeba těsné spolupráce jezdeckta s pěchotou při všech zajišťovacích úlohách. Činnost jezdeckta za takových okolností je pracovat jako oči proudu, který kryje. Při zajištění, kdy nepřítel je ještě značně vzdálen, bude jezdeckto a obrněné automobily první, kdo zjedná dotyk a tak doplní zprávy získané vzdušnými průzkumy.

V zdržovací akci, kdy nepřítel nepronásleduje těsně, bude obvykle jezdecké těleso operovat mezi proudy pěchoty a nepřitelem.

Dělostřelectvo. Dělostřelectva se používá k spolupráci s jinými zbraněmi, aby byla získána převaha palby. Jeho hlavní charakteristické vlastnosti jsou velký dostřel, přesnost, palebná mohutnost, pohyblivost.

Pěchota v bitvě má hlavně co dělati s divisním dělostřelectvem, které se skládá z lehkého dělostřelectva. I hrubé bude však často přidělováno divisím.

Prostředky spojení pěchoty s dělostřelectvem jsou:

1. osobní styk velitelů,
2. styční důstojníci dělostřelectva,
3. předsunutí důstojníci pozorovatelé,
4. signalisování.

Osobní styk nejlépe vyhovuje za všech okolností, před operací i během ní. Proto mají býti pěší i dělostřelecká SV., kde je to možno, těsně druh s druhem. Za tím účelem musí býti velitelé obou zbraní připraveni, aby do určitého stupně obětovali své vzájemné požadavky. V pohyblivých operacích může býti velitel dělostřelec často nucen, aby byl

těsně u svých baterií. Tehdy umístí pěšák své SV. blízko SV. dělostřelce, může-li tak učiniti, aniž tím poškodí své řízení boje.

V praxi nemusí býti spojení obou SV. vždy možné. Odpovědnost za zabezpečení stálého spojení spočívá pak na veliteli pěchoty.

Velitel dělostřelectva přidělí styčného důstojníka k jednotce, kterou podporuje. Povinnosti tohoto styčného důstojníka jsou:

zastupovati svého velitele, raditi a stále informovati velitele pěchoty o všech věcech, týkajících se dělostřelecké součinnosti a zasílati svému veliteli situaci pěchoty, úmysly velitele pěchoty a požadavky o dělostřeleckou podporu.

Úloha dělostřelectva v útoku i v obraně může býti takto shrnuta:

Útok.

1. Příprava.
2. Podpora útoku, v to užití dělostřelectva přímé podpory.
3. Protibaterijní činnost a rušivá palba.

Obrana.

4. Protibaterijní činnost a rušivá palba.
5. Protipříprava.
6. Přehradná palba do palebné přehrady k rozvrácení nepřátelských útoků.
7. Obrana proti tankům.
8. Podpora protiútoků.

Dýmové granáty střílí dělostřelectvo, aby

1. vytvořilo clonu, za kterou se nepozorovaně může pohybovati útočící vojsko,
2. oslepilo pozorovatelný a protitankové zbraně,
3. maskovalo opěrné body, stanoviště a těžké kulomety,
4. zaclonilo odkrytý bok proti pozorování,
5. pomohlo útočící pěchotě v udržení směru tím, že označuje cíle nebo hranice mezi jednotkami, nebo že udává změnu směru,
6. oznámilo a koordinovalo dobu pro opětné zahájení postupu po zastávce na přechodném cíli,
7. prodloužilo útočnou frontu. Tím je nepřítel nucen k rozptýlení palby. Dýmu se dá k tomuto účelu s úspěchem použití na těch částech fronty, kde není zamýšleno prováděti útok,
8. zastřelo pohyb záloh anebo vyrazení protiútoků,
9. krylo ústup.

T a n k y. Je-li terén i jiné podmínky příznivý pro jich použití, poskytnou tanky pěchotě v boji velkou podporu.

Tanky se mohou pohybovati napříč terénem a mohou — v určitých mezích — překračovati zákopy, zlézati svahe a překonávati překážky. Mohou rozbít drátěné překážky a tak usnadniti postup pěchoty. Jejich brnění jim dává vyšší stupeň ochrany proti šrapnelům a obyčejné kulometné a pušéčné palbě. Jejich výzbroj jim dává možnost ničiti protivníkovy tanky, protitanková děla i kulomety právě tak jako obsluhu. Mohou — omezeně — udržovati všeobecný směr za tmy nebo mlhy, třebaže jejich rychlost pohybu je malá a mají obtíže v určení polohy cíle. Některé terénní tvary omezují jejich pohyby. Hluboká voda, zářezy, močály, bahnitý nebo těžce rozstřílený terén, skalnatý hornatý kraj, husté lesy jim kladou vážné překážky.

Jejich viditelnost je omezená, zvláště je-li vozidlo z bezpečnostních důvodů úplně uzavřeno, nebo při jízdě v noci. Proto musí býti cíle jasně udány a mají býti lehce rozeznatelné.

Tanky jsou ranitelné přímou palbou děl a protitankových zbraní. Musí býti vynaloženo všechno úsilí, aby byly chráněny před palbou dýmem, působením druhých zbraní a tím, že je jim ponechána veškerá možná volnost ve volbě vlastních směrů i způsobů přiblížení a ústupu.

Spolupráce tanků s pěchotou v útoku přijme zpravidla jednu z těchto forem:

1. Tanků může býti užito jako hlavní útočící zbraně, pohybují se buď před pěchotou nebo spolu pracují z boku. V takových případech se jich nejlépe použije jako úplných jednotek a v značném množství. Jejich cíle budou obsahovati cíle pěchoty, ale jejich směr postupu bude volen podle vhodnosti cílů pro tanky a nemusí se nutně přizpůsobiti směrům postupu pěchoty.

Kde je to možno, směry postupu se nemají slučovati, ježto tanky jsou náchylné k přitahování nepřátelské palby.

2. Když je hlavní útočící zbraní pěchota, mohou býti tanky tak rozděleny, aby byly v krátké lhůtě k dispozici na zdolání odporu, který zabraňuje pěchotě, aby se uspořádala na cíli.

3. Je-li pěchota použito k zmocnění se počátečních cílů, může býti tanků použito k opatření nutného tlaku a podpory pro další postup.

Ve všech ofensivních operacích musí postup pěchoty začíti hned potom, jakmile tanky učiní takový pohyb vpřed možným. To platí nejen pro počáteční útok, ale i během všech fází operace.

O spolupráci s ženisty se jedná v hlavě osmé.

Spolupráce s letectvem závisí hodně na znalosti, jakou má jedna zbraň o úkolech a schopnostech zbraně druhé. Jsou popsány druhy spojení mezi nimi.

Hlava druhá jedná o útoku.

Před proudy zajištěnými vlastními předvoji jest jezdecko předvoje. Když je definitivně zastaveno, pracují se prapory ve vhodných tvarech vpřed. Smělá a rázná činnost dělostřelectva je velmi důležitá. Činnost pěších rot se skládá z palby a pohybu. Nutno směle zacházeti s těžkými kulomety. Velitelé praporů jsou vpředu. Pozorování je velmi důležité. Při zastavení čelních vojsk nutno připravit organizovaný útok. Nesmí se šetřiti žádné námahy k získání zpráv. Útok vyžaduje průzkumu, přípravy a organizace. Příprava palebného plánu je nejdůležitější. Při zpracování útočného plánu je třeba pamatovati, že není-li pěchota vypuštěna do útoku kolmo na cíl, je tu velké nebezpečí ztráty směru. Vypuštění pěchoty do útoku bez postačitelé ochrany palbou povede jen k zbytečným ztrátám. Záloha v ruce velitele je hlavní prostředek, kterým vykonává svůj vliv na boj, jakmile je útok spuštěn. Velitel si má podržeti nebo vytvořiti zálohu a býti připraven, aby jí použil k čelení nepředvídanostem anebo k neprodlenému využití taktického úspěchu.

Povinnosti těžkých kulometů jsou:

1. přispívati palbou postupu útočícího vojska, zvláště obrátiti soustředěnou palbu na místa, která mohou zastaviti postup,

2. zajišťovati boky postupujících pěších rot a krytí mezery mezi jednotkami,

3. odrážeti protiútoky a držeti postupné cíle, na kterých se čelní jednotky mohou zastaviti, byly-li odraženy,

4. tvořiti palebnou zálohu.

Velitel praporu určeného k útoku vydá přípravný rozkaz pro předběžnou činnost a pohyby a provede osobní průzkum. Zpravidla s ním budou velitelé rot, dělostřelectva přímé podpory a tankových jednotek. Výsledkem průzkumu bude možnost, aby si utvořil svůj plán útoku. Musí dojít k rozhodnutí v těchto věcech:

1. o cílech pěších rot, o jejich postupových směrech,

2. o výchozí základně (nebylo-li o ní již rozhodnuto), a zda se mají čelní jednotky na ní dříve seřaditi, neb ji překročiti v stanovený čas,

3. o fázích, v kterých bude útok proveden, a o časovém rozdělení postupu,

4. o palebném plánu,

5. o části těžkých kulometů, které se přemístí vpřed na podporu postupu, o činnosti dělostřelectva přímé podpory a spolupráce tanků,

6. o množství kulometového střeliva na ochrannou palbu za počátečních fází útoku,

7. v jaké míře budou těžké kulomety přispívati k udržení dobytého terénu při rozvíjení útoku,

8. o složení a umístění záloh,

9. o SV. a jeho projektované ose postupu, o úpravě pro styk se sousedy.

Prapor má v útoku 2 sledy. Čelní a záložní.

Útok bude proveden zpravidla jedním z těchto způsobů:

1. Čelní trupy jsou řízeny proti nejzazšímu cíli a velitel praporu následuje se svou zálohou připravenou využití úspěchu.

2. Překročení. Čelní trupy zachvátí a drží první nebo nějaký přechodný cíl, zatím co druhé projdou a zachvátí následující cíl, a tak dále. Jednotky, které dosáhly cíle, se reorganizují a jsou k dispozici jako záloha nebo pro útok na další cíle.

Pěších rot bude použito podle terénu.

Těžké kulomety jsou zpravidla rozděleny na čelní, podporující a záložní.

Čelní kulomety mohou býti přiděleny, aby pracovaly jako přímá podpora čelních pěších rot a napomáhaly při udržení dobytého terénu. V prvním případě má býti vybrán jejich směr postupu tak, aby jim dovoval rychlé zahájení palby, jsou-li pěší rot zastaveny. Je-li jim svěřen jen druhý úkol, postupují nejskrytějším přístupovým směrem. Při zahájení útoku jsou drženy mimo činnost, připraveny k pohybu vpřed.

Podporujících kulometů se ve spolupráci s dělostřelectvem užívá k tomu, aby neutralisovaly co možná nejvíce míst, kde se může držeti nepřítel. Jak přechází útok za hranice jejich dostřelu, mohou býti převedeny do zálohy neb jdou vpřed, aby pomáhaly v udržení dobytého terénu nebo skýtaly ochrannou palbu při dalším postupu. Může jim také býti nařizováno zajištění boků.

Záložní kulomety mohou býti pohotové pro případ potřeby, nebo stanou v dalších fázích útoku úkoly jako čelní nebo podporující kulomety.

Při spolupráci s dělostřelectvem bude dosaženo nejlepších výsledků, může-li býti přímé podpoře řečeno:

1. Proč je žádána palba, t. j. krátce taktická situace.
2. Nač se má stříleti.
3. Odkud může býti cíl viděn.
4. Kdy je palba žádána a na jak dlouho, t. j. ihned nebo po ustanoveném čase a po jak dlouhou dobu.

*

Tankovým jednotkám musí býti dán přiměřený čas k průzkumu terénu, dříve než se vypustí do útoku. Jakmile získají svůj cíl a umožní jeho obsazení pěchotou, stáhnou se do krytého nebo skrytého postavení.

Úspěšný postup pěchoty závisí hodně na rychlosti, s jakou využije situace vytvořené tanky pro postup vpřed. Je povinností všech těles pěchoty tlačiti se vpřed a získávati terén, ať je to nařízeno nebo ne, kdykoli činnost tanků dělá takový pohyb možným.

Časové rozdělení útoku, v němž spolu pracují tanky, bude zevrubné.

Velitel, odpovědný za spolupráci pěchoty a tanků, uvažuje o těchto věcech:

1. Čím těsněji může následovati pěchota za tanky na cíl, tím lépe. To jí poskytne možnost, aby plně využila konfuse vytvořené takovým útokem a také obsadila bez prodlení dobytý terén.

2. Výchozí základna pro tanky bude volena se zřetelem na tuto věc. Je-li možnost nepřátelského pozorování, nebudou tanky shromážděny u čelního vojska. Jejich pohyblivost a rychlost jim umožní, aby své výchozí základny dosáhly se shromaždiště vzadu jedním skokem a vyrazily pak přímo útokem.

3. Někdy může býti radno, aby postup pěchoty vyrazil před vypuštěním tanků. Pěchota pod krytem ochranné palby se dopravuje na vhodnou vzdálenost a kryje svou akci příchod tanků.

4. Ochranná palba a dým budou rozděleny k zajištění tanků i pěchoty.

Úkol pěchoty v bitvě je provést útok od cíle k cíli po celé hloubce nepřátelské obrany. Mezi hlavními cíly mohou útočící prapory provést několik menších útoků na postupné cíle.

Je proto útok postup od cíle k cíli, který obsahuje řadu ztečí a je přerušován přestávkami k reorganizaci, k vyčištění dobytého postavení, k náhradě čelních jednotek, k doplnění střeliva a k opětné úpravě palebného plánu.

Velitel praporu vydá své rozkazy zpravidla ústně, co možná v dohledu terénu, na kterém se má provést útok. Budou potvrzeny písemně. Jeho úmysl musí býti jasný všem zúčastněným.

Velitel pěší roty provede — když dostane rozkazy — podle možnosti s veliteli čet průzkum. Než rozhodne o svém plánu, uvažuje o těchto věcech:

1. o zprávách o nepříteli,
2. o cíli a jak se ho nejlépe zmocní,
3. o terénu,
4. o bocích, zda jsou zajištěny, či mohou být chráněny před postřelem dovedným využitím terénu. Nejsou-li zajištěny, jak nejlépe disponovati zálohou, aby se rychle spravil s možným protiútokem do boku,
5. o ochranné palbě dělostřelectva, kulometů, o činnosti tanků,

6. o počtu čelních čet nutných k dobytí cíle,
7. o síle zálohy a o jejím pravděpodobném použití.

Rozkazy vydá ústně. Velitelé čet si činí poznámky.

Palba roty nemá býti zahájena, pokud se neshledá, že postup bez ní nelze provést. Mezery spíše mezi družstvy než mezi muži. Rozstup mezi muži nesmí býti roztahován nad maximum, kdy je ještě možné řízení velitelem družstva. Není-li to nutné, nejde mužstvo poklusem. Jeho energie má býti zachována pro boj zblízka, který bude následovati.

Pro velitele čty, který už nemusí mít vhodnou příležitost k dalšímu průzkumu a jemuž postupový směr dá velitel roty, je hlavním problémem rozhodnouti o tvarech družstev, jak nejlépe využití terénu a zachovati směr. Rozkazy dá ústně. Budou obsahovati:

1. Zprávy o nepříteli a sousedech.
2. Úmysl.
3. Cíl. Bude přesně určen. Směrové objekty. Bude věnována pozornost překážkám, které mohou rušit pohyb.
4. Tvary družstev a jejich úkoly.
5. Pomoc, jaká se dá očekávat od dělostřelců, kulometů, tanků, dýmu.

6. SV. čty a roty.

Velitel kulometné roty vydá přípravný rozkaz, než odejde na průzkum s velitelem praporu.

Nedělá-li to nedostatek času nemožným, má velitel kulometné roty provést další průzkum, aby rozhodl o úkolech, o počtu kulometů a místech. K tomu musí znáti rozlohy cílů a prostory pro kulometná stanoviště. Pak může rozdělit své čty na čelní, podporující a záložní.

Rozkazy vydá ústně. Velitelé čet si činí poznámky. Jsou dány dostatečné podrobnosti o způsobu útoku pěších rot, o činnosti podporujících zbraní a o použití dýmu.

Každá podporující četa dostane své úkoly, prostor kulometných stanovišť, palebnou rychlost, počet pásů k vystřelení.

Čelní kulometry dostanou místo, kde se shromáždí, směr postupu a jaká je jejich další úloha.

Administrativní detaily obsahují nařízení o střelivu.

Bude určeno rozdělení signalistů přidělených rotě.

Bude stanoveno SV. roty a osa postupu.

Velitel kulometné roty musí sledovati všeobecnou situaci a pohyb svých čet, aby jim mohl přidělovati nové úkoly podle postupu útoku. Stará se, aby byl zajištěn styk mezi kulometnými četami a pěšími rotami, které podporuje.

Řídí zásobování střelivem.

V pokrytém terénu nedovolí často veliteli kulometné roty čas, aby učinil více, než že přidělí úkoly podle mapy. Volba prostoru pro četou a směr postupu musí býti ponechán iniciativě velitele čty. Tehdy nařídí velitel čty postup čty vpřed a jde s velitelem družstev na průzkum. Při průzkumu je nutná obezřetlost, aby se neprozradily útočné přípravy.

Cíl průzkumu velitele čty se mění podle toho, zda má četa úlohu čelních, podporujících nebo záložních kulometů.

Čelní kulometry budou mít za úkol skýtatí přímou podporu pěším rotám, aby zabránily zastavení jich postupu. Při dobytí cíle působí buď v udržení dobytého terénu nebo se při dalším postupu stávají podporujícími kulometry.

Průzkum rozhodne

1. o shromaždišti — krytém před pozorováním ze vzduchu. Není-li krytu, musí se četa rozptýlit;

2. o směru postupu. Aby se četa vyhnula přestřelování, má být směr postupu na jednom anebo druhém boku útočného směru pěších rot, a kde je to možné, podél návrší;

3. o vhodných umístěních podél směru postupu, z nichž může být zahájena palba a pohyb může být prováděn přískoky.

Podporující kulomety neutralisují v součinnosti s dělostřelectvem zjištěná nepřátelská postavení nebo prostory, které jsou v podezření, že se tam nepřítel skrývá. Střílejí podle časového programu nebo podle pozorování postupu pěších rot. V prvním případě musí být připraveny, aby pokračovaly v palbě i tehdy, když jejich cíl neb ony samy jsou zamlženy dýmem, mlhou, prachem a p. To vyžaduje jednak přípravy, jednak přesných rozkazů o době, po jakou má být na určitém cíli udržována palba.

Pro postavení kulometů je velmi důležitý skryt.

Je-li pro silnou palbu a nedostatek krytu při přímé palbě nebezpečí velkých ztrát, mohou tyto kulomety střílet nepřímě.

Záložní kulomety jsou zpravidla drženy mobilní.

V rozkazech musí všem být řečeno, co je známo o nepříteli, úmysl velitele, cíle pěších rot, povaha dělostřelecké podpory. Čelní čety znají svůj směr, podporující čety své cíle, úseky, kde mají zdolati neočekávané cíle, a každé omezení, pokud jde o čas anebo rychlost palby.

Dříve než vydá své rozkazy, vejde velitel kulometné čety ve styk s nejbližším velitelem pěší rot, aby zjistil, že jeho palebná podpora je v souhlase s plánem útoku.

Při postupu je velitel čety vpředu a udržuje styk s velitelem pěší rot.

Když jsou obě jeho družstva v činnosti v postavení pro přímou palbu, umístí se tam, odkud nejlépe vidí.

Čety jsou odpovědné za své vlastní zabezpečení. Proto mají být posíly vybrány tam, kde rozčlenění pěších čet skýtá určitou míru zajištění.

Velitel družstva je odpověden:

1. za průzkum a volbu umístění svých kulometů,
2. za řízení palby,
3. za pozorování palby a za kontrolování vzdáleností.

Působí-li četa jako čelní kulomety, bude často záhodno, aby družstva postupovala vpřed střídavě přískoky, takže jedno družstvo je stále připraveno k palbě. Tu si družstvo vybere směr postupu a je připraveno k činnosti bez čekání na rozkazy.

Řídí-li velitel čety sám palbu všech 4 kulometů, jako při nepřímé palbě, jsou velitelé družstev odpovědní za to, aby se rozkazy dostaly ke kulometné obsluze a byly správně provedeny.

*

Udržení dobytého terénu záleží v tom, že dobytý terén je organisován proti protiútokům.

Protiútok může být prvně proveden palbou. Je proto především důležité rozředění vojsk. Vojsko, jehož není třeba k udržení dobytého terénu, je vytaženo do zálohy k odpočinku a k reorganisaci.

Čím lepší je obranný plán, čím plnější součinnost palby, tím méně vojska je třeba k udržení terénu. Náležitě zředit je logický výsledek zlepšených obranných příprav.

Těžké kulomety a protitankové zbraně jdou vpřed, čímž se redukuje počet pěšáků na minimum. Ty je lépe držeti v záloze pro další postup, neb aby čelili protiútoku.

Je koordinována dělová a kulometná palba.

Má-li nepřítel tanky, obsadí se místa, která skytají výhody pro protitankovou obranu.

Nutné nářadí bude připraveno předem.

Reorganisace má být provedena automaticky, aniž je třeba vydávati rozkazy. Roty a čety se vyhnou soustředění pro zranitelnost.

*

Poslední stať hlavy „Útok“ jedná o přepadech.

Přepad je útok s přesně vymezeným a dočasným cílem, z kterého se útočící jednotka vrací do svého postavení, když splnila úkol.

Přepadů se užívá, aby bylo zajato něco nepřátel k zpravodajským účelům a byla zjištěna totožnost nepřítele neb jiné zprávy o něm. Mohou také být provedeny za tím účelem, aby byla poškozena nepřátelská opevnění. Při ustálených operacích jsou užitečnými prostředky k rušení nepřítele a k oslabování jeho morálky.

Je-li hlavním účelem přepadu získání zpráv tím, že budou zajati jeden nebo dva nepřátelští vojáci, může být takového cíle dosaženo snadněji a s menšími ztrátami, užije-li se bojových hlídek.

Aby měly dobrou vyhlídku na úspěch, musí být přepady připraveny do největších podrobností. Když je to možno, mají být také vyzkoušeny.

Definitivní pravidla provedení přepadů nejsou stanovena, protože se účel a místní podmínky přepadů široce mění. Pro jejich úspěch je nejdůležitější překvapení. Dělostřelecká podpora přijme obyčejně formu krátkého ostrého přepadu, který se při zteči zdvihne a utvoří ochrannou překradu v čele a na bocích přepadové jednotky. Těžké kulomety ovládají spojovací zákopy a směry, kudy se může nepřítel k přepadenému místu přiblížiti.

Plán obsahuje také přípravy na ústup jednotky po splnění úkolu. Celá operace se provede podle předem připraveného časového programu. Ústup kryje za přispění dělostřelectva pěchota, která zůstala v postavení.

Jednotky, provádějící přepad, nemají odznaky, ani nesmějí nésti nějaké písemnosti, podle nichž by mohla být zjištěna jejich příslušnost, kdyby padly do rukou nepřítele.

Hlava třetí jedná o obraně.

Obrana má v zápětí dočasné obětování iniciativy s vyplývajícími z toho nevýhodami. Nepříteli je ponechána volnost ve volbě času i místa pro jeho útoky. Může se soustřeďovati podle svého přání, kdežto obrana má v zápětí jistou míru rozptýlení.

Velitel musí proto vynaložiti veškeré úsilí, aby se zmocnil a udržel iniciativu, protože jakmile je ztracena, je nucen přejíti do obrany.

Velitel se může o přechodu do obrany rozhodnouti někdy na začátku bitvy, jestliže myslí, že získá rozhodný úspěch s větší jistotou a menšími ztrátami tím, když přiměje svého protivníka, aby útočil první. Jiné pří-

pady, kdy přijmouti obranu může býti dočasně nutné neb i výhodné, jsou:

1. když je nutno šetřiti jednotkami na jedné části fronty, takže mohou býti zvětšeny početní stavy pro útočnou činnost jinde,
2. když musí býti získán čas k soustředění nutných vojsk a prostředků pro ofensivu,
3. když je nutno, aby byl nepříteli odepřen některý důležitý prostor,
4. když nepoměr v počtu nebo výzbroji vylučuje přijmouti ofensivu s důvodnou vyhlídkou na úspěch.

Ve všech těchto případech je obranná činnost dočasná s úmyslem na útočnou činnost na jiném místě nebo v jiné době.

Ať jde o jakkoli velkou jednotku, je činnost velitele, když se rozhodne k obraně, řízena 4 hlavními faktory. Jsou to: čas, palba, překvapení, řízení.

Aby byla bitva přijata za nejvýhodnějších podmínek, je nutno míti čas, aby mohla býti palba organisována a mohlo jí býti využito co nejvýhodněji.

Palba je vedoucí činitel v moderní válce. Cílem obrany musí býti, aby si udržela schopnost užití účinně svých zbraní. Byl-li obránci poskytnut dostatečný čas, který mu dal možnost, aby posice byla dobře organisována, a bylo-li uclenění pečlivě skryto, bude nepřítel nucen k rozdělení palby, místo aby ji postupně soustřeďoval proti jednotlivým odporům. Jsou-li obranná opatření zesílena drátěnými překážkami, bude nepřítel přinucen, aby k jich rozdělení soustřeďil tanky nebo do určitého stupně obětoval překvapení tím, že je zničí dělovou palbou. Čím větší mohutnost dělové palby, která může podle úvahy býti při útoku uvedena v činnost, tím větší musí býti hloubka posice za tím účelem, aby hlavní obranná opevnění byla umístěna mimo přímý dohled z nepřátelských pozorovatelů. Naproti tomu proti nepříteli, o němž je známo, že má slabé dělostřelectvo, může se hloubka obětovati, aby bylo dosaženo plné činnosti zbraní obránčovy pěchoty.

Překvapení je v obraně právě tak důležité jako v útoku. Dosažení překvapení v obraně závisí hlavně na skrytu. Obránci může snáze skryti své rozčlenění i úmysly, protože pohyb je pro obranu méně důležitý než pro útok. Organisace palebného plánu nesmí býti předčasně odhalena.

Řízení je důležité, ježto obránci musí býti připraveni, aby jednal rychle, jakmile útočník odkryje svůj úmysl. Protiútoky mají býti prováděny zvlášť určeným vojskem, které dostane přesně svůj úkol.

Skrytí má v obraně velkou důležitost. To je zvláště tehdy, když má nepřítel vzdušnou převahu. Kdykoliv je to možno, má býti posice zkoušena s nepřátelského hlediska, aby bylo zabezpečeno, že skýtá nutný skrytí.

Průzkum je velmi důležitý. Musí býti použito všech prostředků, aby byly odhaleny úmysly nepřítelů.

Jakmile bitva začne, jsou vojska, jimž je svěřena obrana posice, odpovědná za to, aby ji udržela děj se co děj a způsobila nepříteli největší ztráty.

Fakt, že sousedního opěrného bodu nebo stanoviště je dobyto, nesmí býti nikdy považován za důvod k ústupu.

Při volbě posice jsou důležité tyto úvahy:

1. příznivé podmínky zabezpečující těsnou spolupráci všech zbraní a připouštějící krytý pohyb uvnitř postavení a za ním;

2. kostrou obrany bude dělostřelectvo a kulomety. Nejčelnější opevnění musí býti dosti daleko vpředu před dělostřeleckými pozorovatelnami, aby bylo zabezpečeno, že jich nebude dobyto a oči obrany nebudou oslepeny po místním úspěchu nepřítele,

3. pozorování terénu, po kterém musí nepřítel postupovati za prvotních údobí útoku, nebo který nemůže býti ovládán palbou z pušek nebo lehkých kulometů, je nutné pro dělostřelectvo, těžké kulomety i zpravodajské orgány,

4. v postavení i za ním má býti obšírný prostor pro manévrující jednotky. Terén má skýtatí výhody pro protiútoky, čímž je jediné umožněna aktivní obrana.

Plný zřetel bude věnován protitankové obraně, která využije protitankových překážek. Toky řek a lesy jsou zvláště cenné po této stránce. Taková překážka jako řeka ztrácí valně svůj význam, má-li nepřítel možnost jejího průzkumu.

Je-li to považováno za nutné, může býti vysunuto před čelní hranice obranného systému vojsko, aby chránilo před překvapením neb aby odporovalo a zdržovalo nepřítele, dokud postavení není obsazeno, nebo klamalo nepřítele o umístění skutečného postavení. Vojsku vysunutému před obranné postavení musí býti ve všech případech dány jasné rozkazy o úkolu, o času i o způsobu ústupu.

Čelní jednotky jsou rozmístěny podle terénních tvarů, aby mohly co nejlépe rozvinouti svou palbu, zálohy za nimi do hloubky:

1. aby daly obraně hloubku,
2. aby zajistily ochranu boků předních stanovišť,
3. k protiútoku.

Nejcennější zbraní v obraně proti útoku pěchoty jsou těžké kulomety. Ty tvoří kostru palby a jsou umístěny k bočné a kosé palbě. Velmi důležitý je skryt před pozorováním. Palba musí býti tak organisována, aby mohla býti udržena, i když není možné pozorovati nepřátelské pohyby.

Obrana používá palby rušivé, protipřípravy a palby obranné, přehradné palby.

Rušivá palba je řízena na nepřátelská SV. a pohyby, aby rušila přípravu k útoku. Pro tento úkol je nejvhodnější dělostřelectvo, může však býti také použito těžkých kulometů.

Protipříprava je palba řízená na pravděpodobnou nepřátelskou výchozí základnu a čelní komunikace, když se očekává útok. Může k ní býti velkou měrou použito i těžkých kulometů, vystřelené střelivo nutno však ihned nahraditi.

Obranná palba — u nás palebná přehrada — se rozpoutává k zastavení nepřítele. Je řízena na útočící vojsko i zálohy, kdykoliv je možné pozorování. Není-li pozorovaná palba možná (nejpravděpodobnější doba útoku za úsvitu nebo v noci, zvýšené použití dýmu), musí býti učiněny přípravy, aby palba mohla býti kdykoli položena na určité části fronty nebo býti soustředěna na přístupové směry. Kostrou je palba těžkých kulometů, doplněná soustředěnými dělové palby. Palebné mezery doplňují lehké kulomety a pušky.

Těžké kulomety v obraně se dělí na čelní, podporující a záložní.

Čelní kulomety jsou umístěny tak, aby bočnou nebo kosou palbou ovládaly pravděpodobné směry nepřátelského postupu a tak zajišťovaly opěrná stanoviště pěších rot. Neúčastní se protipřípravy nebo rušivé palby.

Podporující kulometry jsou umístěny tak, aby zastavily postup nepřítel, kdyby se mu podařilo prolomit první linii, mohou však dostati druhý úkol, aby v hlavních směrech zesílily hlavní palebnou přehradu.

Záložní kulometry vzadu přispívají k obraně opevněných stanovišť nebo tvoří kostru nové posice. Obvykle však bývají v pohyblivé záloze.

Vyšší velitel nařídí styčné body mezi formacemi vpředu i do hloubky. Změny v nich jsou možné jen se souhlasem velitele, který je nařídil.

Detailní činnost velitele praporu bude záviseti na čase, který má k dispozici pro průzkum a organizaci svého střediska odporu.

Ve všech případech je nejdůležitější, aby kulometům střelícím před nejčelnější opěrná stanoviště byly dány jejich úkoly včas, aby jejich velitelé mohli prozkoumati postavení a vytyčiti směry za denního světla. Není-li to provedeno, bude kulometná obrana účinná jen tak dlouho, pokud je možné pozorovati nepřátelský útok.

Předběžná činnost velitele praporu záleží v připravení přesunu praporu za středisko odporu, které má býti obsazeno. Vydá přípravný rozkaz o úloze praporu, o stupni pohotovosti, v jaké má býti prapor držen, o času, jaký je k dispozici pro přípravu posice, i o času a místu, kde vydá rozkazy.

Pak přistoupí k průzkumu. Zpravidla jde s ním velitel kulometné roty, protitankové čety a velitel dělostřelectva, které ho podporuje. Vezme-li s sebou velitele pěších rot anebo sejde-li se s nimi později, závisí na čase a na tom, do jaké míry může býti terén pravděpodobně v nepřátelské palbě nebo pozorování. Studuje terén s nepřátelského hlediska ve spojitosti s vlastními zamýšlenými dispozicemi a má na mysli:

1. existenci krytých přístupů, kterých může nepřítel použiti, a jaký terén je proto nutno držeti, aby tyto přístupy byly účinně ovládnuty palbou,

2. překážky, přírodní protitankové překážky, místa nepřístupná pro tanky, která mohou omeziti nepřátelský postup,

3. výhody, které skýtá terén pro protiútok, a místa životně důležitá pro obranu, kterých musí býti dobyt zpět, padla-li do rukou nepříteli.

Resultátem průzkumu je, že si velitel praporu může učiniti svůj plán obrany. V počet bere:

1. co je známo o nepříteli a o jeho nejpravděpodobnějším směru útoku,

2. situace na bocích a do jaké míry bude míti vliv na rozčlenění praporu,

3. všeobecné učlenění praporu na čelní vojsko a praporeční zálohu, opěrná stanoviště, hranice mezi rotami,

4. palebný plán, rozdělení a úkoly těžkých kulometů; podrobnosti o dělostřelectvu závisí na stupni decentralisace dělostřeleckého velení,

5. složení a umístění zálohy, pravděpodobný směr a cíle protiútoků, které budou pravděpodobně provedeny praporeční zálohou, podpora palebná jich,

6. obrana proti tankům,

7. zastírání, příprava obranných prací, jejich pořadí naléhavosti, rozdělení nářadí, speciální práce, které budou provedeny ženisty,

8. zásobování střelivem, nahromadění kulometného střeliva a omezení při protipřípravě a p.,

9. zdravotnická nařízení,

10. administrativní nařízení, na př. pláště, strava, voda a p.,

11. SV. a systém spojení, světelné signály.

Své rozkazy vydá velitel praporu zpravidla ústně, je-li možno s místa, skýtajícího rozhled po celém středisku odporu. Budou potvrzeny písemně.

Protitankové zbraně provedou průzkum záměnných posic. Na pevné posice mohou být vázány jen tehdy, když terén omezuje nepřátelské tanky na určité přibližovací příchody.

Velitel kulometné roty, než doprovází svého velitele praporu na průzkum, má:

1. vydati přípravný rozkaz své rotě,
2. určití sraz vpředu pro celou rotu nebo její části, získá-li se tím čas,
3. určití místo srazu, kde se setká se svými veliteli čet.

Za průzkumu si označí na mapě vhodné kulometné postavení, a není-li další průzkum možný, je připraven, aby vydal svým velitelům čet rozkazy ihned, jakmile se s nimi spojí.

Tyto rozkazy budou obsahovati:

1. Zprávu o stanovištích pěších rot a místa jejich SV.
2. Rozdělení úkolů.
3. Počet pásů, které budou podrženy u každého kulometu a nařízení, kolik střeliva může být spotřebováno při protipřípravě a rušivé palbě.
4. Signál pro protipřípravu nebo pro hlavní palebnou překradu a odkud bude dán.
5. Umístění záloh střeliva.
6. Spojení.

Řízení bude prováděti velitel kulometné roty za bitvy tím, že:

1. stále informuje velitele čet o situaci,
2. používá podle rozkazu velitele praporu pohyblivé kulometné zálohy,
3. zabezpečuje, aby veškeré kulomety měly postačitelé doplnění střeliva.

Připouští-li to čas, má s veliteli záložních čet provést nejen průzkum vhodných postavení do hloubky na obou bocích pro případ průlomu, ale i záměnných postavení a nejlepších přístupů k nim, z nichž může být poskytnuta ochranná palba na podporu protiútoků, aby bylo důležitého místa dobyto zpět. Takový předběžný průzkum může mít veliký vliv na úspěch nebo neúspěch protiútoků.

Velitelé kulometných čet a družstev činí při výzkumu veškerá opatření, aby neodhalili nepříteli postavení vybraná pro své kulomety. Jde-li o průzkum se zřetelem na obsazení postavení po setmění, musí být velitel kulometné čty doprovázen měřičem vzdáleností, vůdci a musí vzít s sebou výstroj nutný k vytyčení hlavních směrů pro každý kulomet.

Čelních kulometů bude zpravidla použito po družstvech k zajištění čelních opěrných bodů bočnou nebo kosou palbou. Je nutno se starati, aby byly umístěny v postaveních chráněných jak před čelní palbou, tak před čelním pozorováním a tam, kde nejbližší opěrné body pěších rot jim poskytují do jisté míry zajištění před přímým útokem. Nejsou-li tak umístěny, mohou potřebovati zvláštních zajišťovacích opatření v noci nebo za mlhy.

Podporující kulomety jsou umístěny za čelními stanovišti a ovládají úsek co možná široký, aby mohly bočnou palbou zastaviti každé nepřátelské proniknutí obranným systémem.

Pro záložní kulomety v pohyblivé záloze mají být prozkoumána záměnná postavení a mají být učiněny nutné technické přípravy k uvedení kulometů v činnost po setmění. Jsou-li jim přiděleny úkoly rušivé a protipřípravné palby, má být veliteli čtyři poskytnut dostatečný čas k provedení nutného průzkumu za denního světla.

Velitel kulometné čtyři vydá své rozkazy ústně, co možná v dohledu terénu, na kterém má ležeti palba těžkých kulometů. Tyto rozkazy obsahují:

1. úkol čtyři v obranném palebném plánu,
2. prostor, kde se každé družstvo umístí, a palebný úsek každého družstva,
3. podrobnosti o hlavních směrech,
4. vedlejší úkoly a pořadí důležitosti,
5. kde mají být skryty dopravní prostředky,
6. umístění zálohy střeliva,
7. SV. čtyři,
8. signál pro hlavní palebnou přehradu a odkud bude signál dán.

Veliteli čtyři bude zřídka možno, aby řídil četou hlasem. Bude se obyčejně řídit podle okolností a umístí se buď u SV. nejbližší pěší roty, nebo bude míti své SV. na dosah hlasu jednoho svého družstva, kde bude moci lépe dohlížeti na vývoj boje. Hlavním činitelem při určení, kam by měl jíti, budou výhodné spojovací podmínky.

Velitel družstva omezí svůj průzkum na volbu skutečného kulometného postavení v přiděleném prostoru a na volbu místa, z kterého bude pozorovati a řídit palbu svých kulometů.

Po dokončení průzkumu jest jeho povinností:

1. uvést družstvo v činnost,
2. vysvětliti rozkazy, které dostal; v tom jsou zahrnuty úseky palby, rychlost palby, smluvená znamení atd.,
3. učiniti přípravy k místnímu zajištění a zakopání,
4. postarati se, aby veškeré střelivo a nutný výstroj, v to voda, olej atd., byly v kulometném postavení,
5. udržovati spojení se SV. své čtyři i se SV. nejbližší pěší jednotky,
6. provést průzkum záměnných postavení.

Velitel pěší roty — když dostal příslušné rozkazy — přesune svou rotu do skrytého postavení, vykoná přípravy k protiletadlové obraně, k obsazení poplachového stanoviště pro náhlý útok a zjistí si, zda přidělená fronta je dostatečně zajištěna hlídkami.

Pak přistoupí k provedení průzkumu, ke kterému vezme velitele čet. Rozřešení útočného problému často určí nejlepší palebný plán obrany. Hloubka opěrného stanoviště se mění podle šířky fronty a podle terénu. Minimální předpolí 100—150 y je žádoucí. Drátěné překážky mají být zřízeny před rotou tak brzy, jak je možno.

Záložní čtyři mají zadržeti palbou proniknuvšího nepřítele a také protiútokem dobýti zpět ztracenou posici. Jejich posice se volí vzhledem na tyto povinnosti.

Pěší rota v záloze má organisovanou palbu pro ten případ, že by nepřítel zachvátil čelní opěrná stanoviště. Musí být zároveň rozčleněna — pokud je to možno — tak, aby mohla rychle zaujmouti tvar nutný k provedení rychlého protiútoky.

★

Hlídky jsou průzkumné a bojové.

Průzkumné hlídky budou často vysílány čelními rotami za tmy a vždy ne méně než hodinu před začátkem úsvitu. Také za dne, nejsou-li vojska v příliš těsném dotyku a dovoluje-li to taktická situace.

Bojové hlídky se obvykle vysílají podle rozkazu velitele praporu.

Síla hlídky závisí na jejím úkolu. Je-li to čistě průzkum, vyhne se hlídka dotyku a bude usilovati o to, aby získala zprávy, jichž je třeba, bez boje. Za dne bude obezřelá, aby se vyhnula pozorování, a v noci spolehne hlavně na naslouchání, nehlučně postupující a často se zastavující, aby kontrolovala směr a objevila pohyb.

Obvyklá síla průzkumné hlídky bude družstvo, ale může být složena i jen z několika vybraných mužů.

Naproti tomu bojová hlídka bude silnější a může být vyslána, aby splnila nějaký speciální úkol. Zpravidla má jí veletí důstojník. Mužstvo má být svěží a mělo mít příležitost prostudovat si terén, na kterém má působiti, za dne.

Z toho důvodu budou často vzaty bojové hlídky z praporeční zálohy, příležitostně ze záloh čelních rot. Hlídka musí být dostatečně silná, aby zdolala hlídky, na které narazí, zajala co možná několik nepřátel a přivedla zpět raněné. Jedno nebo více družstev lehkých kulometů má obvykle doprovázeti bojovou hlídku.

Úspěch hlídky závisí především na jejím veliteli. Je velmi důležité, aby dostal jasné a přesné rozkazy. Má mu být řečeno:

1. co je známo o rozčlenění nepřítele a o pohybech vlastního vojska v sousedství,
2. jeho úkol a místa, o nichž je mu nařízeno přinést zprávy. Na přesnou otázku přesná odpověď,
3. přibližná cesta, kudy má jít, jak daleko jít a jak dlouho být venku.

Když dělá velitel hlídky svůj plán, má na mysli přelstění nepřítele. Vybraná cesta má být taková, jakou nepřítel pravděpodobně neočekává. Tvar, v němž hlídka postupuje, závisí na požadavcích skrytu, řízení a zajištění. Učlenění do hloubky, aby bylo zmenšeno nebezpečí, že celá hlídka bude přepadena nepřítelem. Postup bude zpravidla přískoky. Hlídka nemá být vyslána překotně k provedení svého úkolu, ledaže situace vyžaduje takovou činnost. Jeden nebo dva bicykly s hlídkou budou často cenné k udržení styku mezi přískoky a k zaslání hlášení zpět.

Za noci má jít velitel v čele hlídky tak, aby jeho rozkazy mohly být provedeny ihned, bez hluku a zmatku. Hlídky jsou připraveny, aby v noci jednaly nezávisle, ježto spolupráce nebo styk mezi nimi ve tmě nese s sebou nebezpečí vzájemného útoku jedné na druhou.

Čas, kdy jsou hlídky vysílány, a jejich cesty musí se stále měnit. Jejich aktivita bude větší před úsvitem, nebo lze-li se důvodně domnívati, že se nepřítel shromažďuje k útoku.

Stráže postavené čelním vojskem budou zpraveny o tom, kdy jsou hlídky vyslány, i o přibližné době jejich návratu. Je-li návrat opožděn, mohou být dány světelné signály k vedení hlídek.

Ústroj hlídek je co možná lehký. Ruční granáty se nenesou, ledaže hlídka očekává, že narazí na nepřátelské zákopy.

Padne-li někdo z hlídky do zajetí, smí udati jen své jméno a hodnost. Mužstvo nese s sebou žádné úřední ani soukromé papíry neb odznaky, které by poskytly nepříteli zprávy.

★

Velitel čtyry při rozčlenění své čtyry:

1. zajistí, aby se opěrné body družstev navzájemně podporovaly a byly dostatečně blízko sebe, aby měl možnost řízení, nebyly však tak koncentrovány, že by společně tvořily cíl ranitelný nepřátelským dělostřelectvem,

2. zabezpečí vzájemnou palebnou podporu se sousedními četami,

3. rozčlení svá družstva tak, aby byl schopen udržeti obranné postavení na všechny strany, kdyby čtyry vpravo i vlevo od něho byly zdolány nepřítelem,

4. využije co nejvíce přirozeného krytu, aby získal skryt a zajištění před palbou. V otevřeném terénu úplný skryt nebude možný a k uvedení nepřítel v omyl může býti radno zříditi klamné zákopy,

5. zařídí hlídkování v každém hluchém prostoru na své frontě,

6. zesílí obranná opatření tak brzy, jak je to možné, zřízením drátěných překážek a zlepšením přirozeného krytu. Defilés vedoucí do posice (cesty, mosty atd.) se zatarasí při první příležitosti. Může býti použito drátěných ohrad, stromů, hospodářského nářadí. I jednoduchý drát na klopýtnutí skrytý v trávě má cenu. Překážky umístěné v posici musí býti pod palbou obránce,

7. postará se, aby měl dostatečnou zásobu střeliva,

8. připraví zdravotnická opatření.

V čelní čáře opěrných bodů, které drží čtyry prvního sledu, nejsou dovoleny úkryty. V každém opěrném bodu je jeden muž ve službě za dne, v noci nebo za mlhy budou postaveni dvojiti strážní, kteří budou vystřídávání střídavě. Nejlepším zajištěním za mlhy a tmy je hlídkování.

Přidělený prostor brání četa do posledního náboje a do posledního muže. Ustoupiti smí jen na rozkaz.

*

Zálohy mají tři hlavní úkoly:

1. držeti terén za tím účelem, aby nepřítel byl zastaven, t. j. dáti obraně hloubku,

2. odebrati se do postavení, odkud mohou palbou přispěti stanovistím, která se dosud drží,

3. provésti protiútok, aby bylo znovu dobyto ztraceného terénu.

Protiútoky jsou:

1. okamžité,

2. připravené.

Okamžitý protiútok je nejlepší způsob, jak vypuditi nepřitele, který vnikl do postavení, neboť se tím ulehčí těm opěrným bodům, které jsou silně tísněny. Nepřátelský útok se nevyhnutelně více méně desorganizuje, což skýtá obránci rychle pomíjející vhodnou příležitost k zachycení nepřitele, když je v nevýhodě. Protiútok ovšem musí býti spuštěn rychle a býti proveden s velkou rozhodností. Vhodný moment vyžaduje důvtip a rychlého rozhodnutí velitele, který má protiútok provésti. Okamžitý protiútok se provede:

1. záložními četami čelních rot. Ty organisují vlastní palebnou podporu,

2. záložními pěšími rotami čelních praporů. Útok pěší roty vyžaduje značné organisace a musí býti opatřena postačitelá palebná podpora. Často může býti radno podržeti k takovému účelu v ruce malou zálohu

kulometů. Úspěch okamžitého protiútoku závisí hodně na dřívější přípravě. Cíle musí být jasně stanoveny a ohraničeny.

Veškeré jednotky napnou všechny síly, aby přispěly palbou protiútoku, jehož dějištěm je jejich nejbližší okolí.

Za určitých situací se může velitel praporu rozhodnouti, aby věnoval čas průzkumu a organizaci postačitelého palebného plánu, dříve než pustí svou zálohu do protiútoku. V takových případech přijímá operace více povahu připraveného protiútoku.

V jiných případech může být praporek zálohy použito k stabilisování situace palbou, což je předběžné opatření pro protiútok záložního praporu, který bude později proveden podle rozkazů brigády.

Připravený protiútok bude proveden v měřítku, jak vyžaduje situace. Jeho připravenost závisí ne tak na velikosti síly angažované v protiútoku, jako na přípravách, které musily být učiněny k tomu účelu, aby byla zabezpečena součinnost všech zúčastněných zbraní. V určitých případech mohou být přípravy uspišeny, na př. kdyby nepřítel průtahem získal. V jiných případech může být radno odložit provedení protiútoku, až budou získány čerstvé síly a maximální stupeň palebné podpory.

Připravený protiútok se vede v souhlase se zásadami stanovenými pro útok. Cíle jsou jasně stanoveny a jsou vydány rozkazy připravující zajištění dobytého terénu a omezující využití úspěchu.

Veškeré protiútoky vyžadují nejpodrobnější přípravy, jak okolnosti připouštějí, aby mohly být provedeny s překvapením a s rychlostí nutnou k úspěchu.

Jednotky v záloze musí proto pečlivě studovati terén, na kterém jim může být nařízeno podniknouti protiútoky. Je-li k tomu čas, je výhodné, může-li zamýšlená operace být předem vyzkoušena, zvláště jde-li o protiútoky k zpětnému dobytí určitých stanovišť.

Podrobnosti o ustálené obraně jsou obsaženy v Polním řádu.

Je-li nařízeno vystřídání jiné jednotky, navštíví velitel praporu — doprovázen svými veliteli rot a jinými důstojníky, jak považuje za nutno — za dne posíci, kterou má obsadit, a provede průzkum. Zprávy dostane od vystřídávané jednotky. Budou obsahovati:

1. Schema obrany a mapy.
2. Zprávy o nepříteli a o jeho zvycích. Posice střelců, zbraní, práce, které nepřítel provádí.
3. Počet mužů použitých k držení úseku a jejich rozdělení.
4. Normální rozdělení těžkých kulometů, protitankových zbraní a lehkých kulometů.
5. Dělostřelecká podpora, dělostřelecké pozorovatelný.
6. Posice naslouchacích hlídek.
7. Stav drátěných překážek a obranných prací vůbec.
8. Prováděné a proponované práce.
9. Štoly a povrchové úkryty.
10. Spojení.
11. Místa, která jsou zvláště vydána útoku, a místa vhodná k provedení přepadu do vlastní nebo nepřátelské posice.
12. Pozorovatelný pěchoty.
13. Komunikace, zda skryty před pozorováním či ne.
14. Místa v úseku, která jsou pod přímým pozorováním nepřítele, a nebezpečné body, kde palba nejspíše způsobí ztráty.
15. Světelné signály pro podporu dělostřelectva a těžkých kulometů.

16. Jednotky na bocích a kde jsou jejich SV.
17. Plynový poplach a zásoby pro protiplynovou obranu.
18. Zákopové sklady a skladiště střeliva, úprava zásobování vodou, potravinami, střelivem.
19. Zdravotnická opatření.
20. Praporní obvaziště a místo shromáždění raněných, kde jsou očkávání ambulancí.
21. Doprava.
22. Podkopové operace, jsou-li nějaké.
23. Letecké snímky nepřátelských posic.

Těžké kulometry, protitankové zbraně, zpravodajské orgány a část signalistů mají po každé — když je to možno — provést obsazení 24 hodin před zbytkem praporu a za denního světla.

Vystřídání bude zpravidla provedeno pod krytem tmy. Musí být obstaráni vůdci vystřídávaným anebo vystřídávajícím praporem z těch mužů, kteří byli na posici od předešlého dne.

Musí být udržována přísná pochodová kázeň všemi částmi jdoucími do postavení a z něho. Není dovoleno na dohled neb na doslech nepřítele kouřit, svítit, mluvit.

Bude stanovena přesně hodina, kdy velení přejde na vystřídávající jednotku.

Než začne vystřídávání, budou vyslány hlídky, které zůstanou venku, pokud není vystřídání skončeno. Dodá je vystřídávaná jednotka.

Zádné místo nebude evakuováno, dokud vystřídávající vojsko neprovede obsazení. Při nočním vystřídávání v zákopovém systému postaví se odcházející na střelecké výstupky, přicházející se seřadí za nimi a vystřídání se provede na povel velitele družstva. Je-li zákop úzký, zalehnou přicházející na zadní ochranný násep, zatím co velitelé družstev mění stráž. Při vystřídávání za denního světla může být použito jakéhokoli způsobu, a to takového, který více zastírá provádění vystřídání.

Hlava čtvrtá jedná o zajištění.

Vojenská síla, která je v dosahu nepřátelských hlavních sil, je vydána útoku pěchoty podporovanému druhými zbraněmi a může být považována za bezpečnou, jen je-li schopna boje v krátké lhůtě. Musí proto být tak učenena, aby se mohla rychle rozvinouti.

Povinnosti všech zajišťovacích oddílů jsou:

1. zabezpečiti v nejkratší možné době zprávy o povaze každého nepřátelského pohybu,
2. zabrániti nepřátelským průzkumným jednotkám získání zpráv,
3. získati čas, aby velitel zajišťovaných sil mohl uvést svůj plán v činnost.

Aby splnil tyto úkoly, musí předvoj:

1. prováděti průzkum. To má v zápatí obyčejně útočnou akci, aby nepřítel byl donucen odhaliti svou sílu i posici valného voje,
2. odraziti nepřátelské přední oddíly, aby nepříteli bylo zabráněno získání zpráv a zdržení pochodu valného voje,
3. když narazí na odpor, který nemůže být zlomen, zmocniti se a držeti terén potřebný k zajištění rozvinutí valného voje a obstarati pozorování, které je nutné k přípravě a provedení dalších operací.

Průzkum k místnímu určení boků nepřítele je zvláště důležitý.

Protože má předvoj prováděti průzkum a bojovati, je zpravidla složen ze všech zbraní.

Jezdeckta předvoje, když působí podle rozkazů velitele předvoje, se obvyčejně používá:

1. aby průzkumem krylo postup proudu, dávalo včasnou výstrahu o přítomnosti nepřítele, zahánělo menší odpory a zabráňovalo co možná každému postupu nepřítele. Nestačí-li na přemožení odporu, snaží se zjištití jeho povahu a zvláště rozlohu fronty, kterou nepřítel drží,
2. aby se zmocnilo důležitých míst a drželo je do příchodu pěchoty,
3. aby provedlo speciální úkol, jako na př. speciální průzkum.

*

Předvojový houfec skýtá zajištění předvojovému houfu a pomáhá jezdecktvu předvoje v získávání zpráv tím, že je podporuje v boji proti odporu, který samo nemůže zdolat. Může obsahovati něco jezdeckta, jež má býti omezeno na nejmenší míru k dodání spojek a k provedení blízkého průzkumu. Z trénu doprovází předvojový houfec jen ta část, která je nutná při boji. Kulometná četa v předvojovém houfci působí jako čelní kulometry v útoku.

*

Předvojový houf obsahuje zbytek vojska předvoje a je zálohou v rukou velitele předvoje, která je k dispozici pro použití podle situace a podle získaných zpráv. Velitel předvoje je dosti vpředu, aby byl v kontaktu se situací a měl možnost průzkumu.

*

Veliteli předvoje, než se ujme svého úkolu, bude řečeno:

1. co je známo o nepříteli,
2. síla a složení předvoje,
3. úmysl velitele té jednotky, kterou kryje, cíle, kterých má býti dosaženo během postupu,
4. hodina, kdy vyrazí valný voj, cesta nebo cesty, po nichž půjde, a pravděpodobné trvání pochodu,
5. rozkazy dané pohyblivým vojskům operujícím vpředu před ním a druhým vojenským tělesům na jeho bocích.

Velitel předvoje rozhodne o hodině vyrazení předvoje i o vzdálenosti, na jakou půjde předvoj před valným vojem. Tato vzdálenost se mění čas od času podle povahy terénu a podle taktické situace. Postačí, je-li valnému voji dána možnost rozvinouti se při střetnutí se silným nepřítelem, a připouští-li, aby menší odpor byl zlomen bez přerušení pochodu.

Podstata úspěchu při činnosti předvoje je v rychlém a rozhodném jednání.

Předvoj ustupující jednotky je odpověden za odstranění překážek, které by brzdily pochod. Za opravu, a kde nutno, za označení cest, kudy půjde valný voj. Je mu proto přidělena část ženistů.

*

Je-li možnost, že na proud bude za pochodu útočeno z boku, budou před zahájením pochodu vyslány bočné voje. Zpravidla je dodá valný voj.

Při provádění svých zajišťovacích úkolů může bočný voj bojovati bez podpory, dokud neprojde valný voj. Bude proto obyčejně složen ze všech zbraní.

Cílý průzkum a dobré spojení jsou důležité.

Pohyblivá vojska (jezdeckto, obrněné automobily) mají být dostatečně daleko, aby daly včas výstrahu o hrozícím útoku.

Mechanisované dělostřelectvo je zvlášť vhodné pro činnost v bočných vojích.

Jde-li o pohyb mocných vojenských sil, může největší díl bočného voje obsadit v boku centrálně položený ovládající terénní tvar, jehož držení poskytne valnému voji potřebné zajištění po dobu denního pochodu. Bočný voj takto umístěný může ovládati široký prostor a může útočiti nebo neutralisovati nepřítele pokoušejícího se zasáhnouti valný voj z boku. Bude důležité střežiti cesty, po kterých se může nepřítel přiblížiti. V každém případě je veliteli bočného voje určen prostor, za který je opověden.

Jde-li o menší síly, může bočný voj často nejlépe splniti svůj úkol, postupuje-li souběžně se zajišťovaným vojskem.

Pohyblivé trupy postupují přiskoky, jsouce řízeny na řadu důležitých taktických míst, z nichž se získá dobrý výhled do okolí. Zvláštní průzkumy mají být vyslány k prohledání prostorů, kde se může nepřítel shromážďiti neviděn ze vzduchu.

Není-li bočný voj zcela složen z pohyblivých jednotek anebo není-li jezdecká část dopravována mechanicky, nemůže se bočný voj — zastaví-li se ze zajišťovacích důvodů — vrátiti do svého původního poměru. V takových případech musí být vyslán jiný bočný voj k zajištění na ohroženém boku. Původní bočný voj se pak po splnění svého úkolu připojí k zadnímu voji.

Bez ohledu na opatření bočných vojů musí velitelé proudů činiti opatření k zajištění svých jednotek před nájezdy obrněných aut neb jiných obrněných vozidel.

*

Když strategická nebo taktická situace činí nutným ústup, je první požadavek zajištění před pronásledováním. Aby ho bylo dosaženo, vydělují se zadní voje.

Okolnosti nutící velitele k ústupu jsou:

1. když si přeje vyhnouti se neb odložití rozhodnutí bitvou,
2. po neúspěšné akci.

V prvním případě, předpokládajíc, že ústup počal dříve, než protivníci přišli do těsného dotyku, není vážná kolise pravděpodobná. Je-li ústup zpožděn, může ovšem být nutno, aby celý zadní voj obsadil vybrané pozice na postačitelnou dobu, aby valný voj měl možnost provést svůj pochod nerušen nepřítelem.

V druhém případě bude obyčejně radno odložití přerušení bitvy do příchodu noci, aby bylo získáno dostatek času k ústupu hlavních vojsk.

Síla a složení zadního voje závisí na takových činitelích jako těsnost pronásledování, délka doby, po kterou je nutno zadržeti nepřítele, zda terén napomáhá zdržovací akci i na jiných okolnostech.

Zprávy o pohybu nepřítele — to je první požadavek. Dostanou se od letectva a od pohyblivých vojsk.

Druhý požadavek je rozvinutí co největší možné palebné síly na velké vzdálenosti při nejmenší spotřebě obsluhy. Z toho důvodu má zadní voj mít silné pohyblivé dělostřelectvo a těžké kulometry. Lehkého dělostřelectva — ledaže by bylo mechanisované — nemůže často být prospěšně užito v akcích zadního voje, vyjma v pokrytém terénu.

Třetí požadavek je pohyblivost a průbojná síla. Vojsko tvořící zadní voj má být provázeno co možná malým trénem. Tanky mohou být velmi cenné.

Zadní voj se zpravidla dělí na jezdecktvo zadního voje, na houfec a na houf zadního voje.

Není-li nepřátelské pronásledování těsné, bude hlavní odpovědnost za zdržení nepřítele mít letectvo, pohyblivá vojska a dělostřelectvo. Ofensivní činnost vzdušná, dalekonosná palba dělostřelectva a ničení — to vše má veliký zdržující vliv na pronásledovatele.

Část dělostřelectva, když nutno, bude zaujímat ústupové posice, aby zdržela — kryta jezdecktvem — nepřítele dalekou palbou. Mechanisované polní dělostřelectvo a jízdní dělostřelectvo jsou zvláště vhodné k tomuto úkolu pro svou pohyblivost. Hrubé dělostřelectvo může být velmi cenné k tomu, aby zdrželo nepřítele a přinutilo ho k rozvinutí. Má ustoupiti dlouhými přískoky, aby lhůty, kdy není v činnosti, byly co možná krátké.

Všechny cesty, po kterých může nepřítel postupovati, musí být střezeny letectvem, obrněnými auty a jezdecktvem. Toto zvláště střeží boky, pokud jde o souběžné proudy, střeží mezery mezi zadními voji. Nejméně pohyblivé vojsko bude tvořiti zadní houf s malým zadním houfcem pro místní zajištění, k sbírání opozdileců a k zajištění, aby zadní voj měl čas k rozvinutí. Zadní houf půjde zpravidla po cestě v pochodovém proudu v takovém pořádku, jaký mu poskytne možnost zahájit ihned činnost. Je třeba se vyvarovati zbytečného rozvinutí pěchoty. Použije-li houf více než jedné cesty, vyše každá část svůj vlastní houfec. Zbytek dělostřelectva zadního voje se zařadí do proudu tak, aby bylo vhodně umístěno k podpoře zadního voje, měl-li by se rozvinouti.

Tísnil-li nepřítel jezdecktvo zadního voje tak vážně, že není schopno zadržeti jeho postup, může být nutno použití zadního voje jako celku. Tato možnost musí být včas předvídána, aby mohly být předem prozkoumány posice důstojníky všech zbraní. Hlavní povinností jezdecktva zadního voje pak je zajišťovati boky širokým a vytrvalým průzkumem.

Za těsného dotyku je nutno akci zadního voje posuzovati se dvou hledisk:

1. akce jsou prováděny podle časového programu,
2. akce jsou prováděny za těch podmínek, že veliteli zadního voje je poskytnuta značná volnost, jestliže ovšem plní svůj závazek zajistiti valný voj.

Zásady o vedení ústupu jsou v obou případech stejné. V prvním případě však, ježto zadní voj musí udržeti posice do určité doby, může být nutný boj zblízka, obsahující provedení protiútoků, dříve než může být proveden ústup.

Ustupuje-li se podle časového programu, stanoví velitel celku přesnou dobu, do které mají být posice drženy. Tato doba závisí:

1. na předpokládané rychlosti, s jakou může ustoupiti valný voj,
2. na nutnosti, aby nebyl připuštěn tak vážný útok na zadní voj, že by musil být vyproštěn jiným vojskem,

3. na povaze terénu, ježto je důležité odeprítí nepříteli posice, z nichž by mohl účinně střílet na valný voj v pochodovém proudu.

Velitel zadního voje upraví časově ústup jednotlivých částí zadního voje. Bude se starati, aby stále udržel neporušenou frontu.

Způsob, jakého velitel zadního voje použije při provádění svého úkolu, bude záviseti na blízkosti a síle nepřítele, na morálce obou stran, na povaze terénu, na rozsahu fronty i na jiných činitelích.

Je důležité, aby byla držena místa ovládající hlavní přibližovací směry a bylo zabezpečeno, že se různá stanoviště mohou navzájem podporovati. Vybrané posice mají býti takové, aby z nich byl snadný ústup nepozorovaný ze vzduchu ani se země, aby skýtaly skryt a umožňovaly rozvinutí daleké palby. Bude plně využito protitankových překážek.

Jednotky pěchoty se řídí zásadami vytčenými pro obranu.

Velikou důležitost má skryt.

Těžké kulometry se umístí v posicích pro přímou palbu s širokým úsekem palby a co možná s nejdelším výstřelem. Určí se záměnná palebná postavení. Důležité jsou snadné a skryté ústupové cesty. Vozidla jsou blízko kulometných posic, aby bylo zaručeno, že kulometry mohou býti rychle odklizeny. Je-li fronta praporu široká, může býti nutno, aby kulometné čety byly dány pod velení pěších rot.

Je výhodné, může-li každá postupná posice býti osazena svěžími pěšími jednotkami. To poskytne ustupujícím trupám možnost, aby se uspořádaly kryty novou posicí, obrana může býti pečlivěji organisována a je tu menší nebezpečí, že se zadní voj těsným tlakem nepřítele desorganisuje. Tento způsob není vždy možný, zvláště když zadní voj odpovídá za širokou frontu. V každém případě budou poslání zpět důstojníci k průzkumu nejbližší posice vzadu a k průzkumu ústupových směrů.

Ať se použije kteréhokoli způsobu, nesmí se zadní voj dáti na ústup nikdy připoutati bojem, ježto to vede k ztrátě řízení.

Jakmile vojsko opustilo posici, jde přímo zpět na nejbližší posici tak rychle, jak může. Operace odpoutání při těsném tlaku nepřítele si může ovšem vynutiti, aby byla obsazena určitá přechodná stanoviště blízko za posicí, z které se provádí ústup.

Překvapení tím, že palba není zahájena, dokud se nenaskytne vhodný cíl, a přepady ze zálohy poskytnou často trupám možnost odpoutati se bez dalšího rušení.

Je důležité koordinovati ústup po celé frontě, aby nevznikly mezery, kterými by nepřítel pronikl, obchvátal a odřízl části zadního voje.

Taktéž důležitou podmínkou je, aby nepřítel zůstal tak dlouho, jak možno, v nevědomosti o zahájení ústupu. Ústupové směry mají skýtati kryt před vzdušným i pozemním pozorováním.

Poslední rozkazy k ústupu, které musí dáti velitelé podjednotek, budou zpravidla dodávány běžcem nebo smluveným signálem. SV. podjednotek má býti tak umístěno, aby to bylo i za těžké palby možné.

★

Není radno použití záloh k zesílení desorganisovaných anebo vyčerpaných ustupujících jednotek. Za takových okolností je lépe použití záloh k zastavení nepřítele palbou z postavení vzadu, nebo provést protiútok. Protiútok může býti nutný, aby:

1. se uvolnilo celku nebo části zadního voje, který je povážlivě vázán, když je rozhodnuto vyprostiti jej za dne,

2. se znovu zřídila situace na místě, kde pronikl nepřítel,

3. byl nepřítel přinucen k obezřelosti a byla posílena morálka vojska.

Cíl bude přesně vymezen a útok bude podporován veškerým k dispozici jsoucím dělostřelectvem, těžkými kulomety a tanky.

Protiútok samotnými tanky se často ukáže nejlepším způsobem, jak pomoci tísněné pěchotě.

*

Je-li možno, že zad postupujícího proudu bude vydán útoku, vydělí se zadní voj ze všech zbraní.

Jestliže valný voj a trén pochoduji, aniž mezi nimi je značná vzdálenost, stačí pro celek jeden zadní voj. Při velké vzdálenosti jde zadní voj za valným vojem a trén dostane zvláštní ochranu.

Je-li úkol zadního voje jen sbíratí opozdilce, bývá složen z pěchoty s malým oddílem jezdeckva k střežení boků.

*

Povinnosti předních stráží jsou:

1. dávatí napjatý pozor na veškerá nepřátelská tělesa, jsoucí v dosahu,

2. střežiti veškeré přístupy, po kterých může nepřítel postupovati,

3. zkoumati veškerá místa v okolí, kde by mohl nepřítel skrýti své hlídky nebo která by mohl obsaditi jako přípravu na útok.

*

Zajištění před letectvem.

Každý velitel se musí starat o zajištění své jednotky před vzdušným útokem. Nízko létajícím letadlům se brání pěchota řízenou palbou.

Palba z pušek je účinná asi do 2000 stop, kulometná do 3000 stop.

Účinnost obrany závisí předně na rychlosti, s jakou je dána výstraha o útoku, za druhé na rychlosti, s jakou za výstrahou následují výkonné rozkazy k pohybu nebo k palbě, a konečně na dovednosti a palebné kázni vojska. Veliteli palebné jednotky musí býti jasně řečeno, zda může zahájití palbu z vlastní iniciativy.

Vojsku má býti vštípeno, že — třeba se palba může zdáti neúčinnou — neviditelné poškození může letadlo vyřaditi z činnosti na značnou dobu.

Za pohybu nebo při rozvinutí bude obvyklou zbraní puška. Malý počet ran, které mohou býti včas vypáleny, nesnadné zasažení cíle a skrovnost jeho vitálních částí, to vše činí radným, aby bylo použito palby co největšího objemu. Proto budou stříleti zpravidla všechny pušky. Trén očistí co možná silnice.

Je-li důležité, aby pohyb nebyl přerušen, stříleji jen určité jednotky, zbytek pokračuje v pochodu.

Při zastavení je neekonomičtějším způsobem zajištění palba lehkých kulometů. Prodlouží-li se útok anebo zesílí-li, může býti palba doplněna palbou z pušek.

Když je vojsko skryto, budou vydány přesné rozkazy, zda mají býti lehké kulometry umístěny proti letadlům a zda mají stříleti.

Se zřetelem k délkám proudů není radno zvětšovati na pochodu vzdálenosti mezi podjednotkami. Ale při průchodu nebezpečného defilé, když nepřátelští letci jsou v činnosti, může nebezpečí ztrát tuto námitku vyvážit.

Když jde o průchod defilé nebo když se nepřátelské letectvo uplatňuje prováděním útoku s malé výšky, může býti připraveno zajištění tím, že budou určité části cesty nebo prostory střeženy protiletadlovými družstvy lehkých kulometů.

V takových případech je určen velitel odpovědný za celkový obranný plán, za rozmístění hlídek před proudem a za jich shromáždění po průchodu proudů.

Kromě těchto opatření proti nepřátelskému letectvu je velitel každé jednotky odpovědný za vlastní zajišťovací opatření. Ta budou obsahovati:

1. protiletadlové hlídky,
2. nařízení pro jednotky, které zahájí palbu z pušek. Takové jednotky mají pochodovati s nabitými zásobníky, hledí postaveno na 600 yardů a s kartonem střeliva v kapse, kdyby na ně bylo útočeno tehdy, když je výstroj odložen,
3. nařízení pro protiletadlová družstva lehkých kulometů. Zbraně budou buď postaveny na dopravních prostředcích připraveny zahájit palbu, neb budou nesený připraveny k uvedení v činnost,
4. tvar jednotky, který bude zaujat předem, nebo při vzdušném útoku.

Výstražné signály pro letecký poplach — dávané píšťalkou — jsou dva:

1. Nepřátelské letectvo v dohledu. Na tento signál se vojsko připraví k palbě, rozčlení nebo kryje podle daných rozkazů.
2. Konec útoku. Vojsko zaujme dřívější tvar. Mužstvo, které střílelo z pušek, před dalším pohybem znovu naplní zásobníky.

Znalost zásad týkajících se skrytu před vzdušnou činností přispěje velitelům nejen k zajištění jejich jednotek, ale také k tomu, že mohou označiti místa, která skýtají nejlepší možnost takového skrytu.

Stíny tvoří účinný prostředek skrytu. Hodnota lesů pro tento účel se nedá určit z mapy, ježto se lesy valně mění podle druhu stromů a podle roční doby. Letecké snímky budou cenné pro posouzení, zda může býti v lese skryto vojsko a jeho trén či ne.

Není-li k dispozici žádný kryt, mají býti zaujaty nepravidelné tvary. Pohyb je snadno ze vzduchu rozeznat. Nepohybuje-li se však vojsko a zdrží-li se mužstvo od dívání vzhůru, když je letec nad ním, je nesnadno zpozorovati vojsko i v otevřeném terénu. Stopy je ze vzduchu snadno vidět. Mají proto pokračovati dále za posici, ke které vedou, a kde možno, mají jíti po nezřejmých cestách.

Viditelnost ze vzduchu závisí hodně na atmosférických podmínkách. Následující tabulka může však býti zhruba vzata za vodítko, pokud jde o podrobnosti, které mohou býti viděny s různých výšek za jasného počasí:

S výšky 500 stop může býti rozpoznáno, zda jde o vlastní či nepřátelské vojsko.

S výšky 1000 stop mohou býti viděna soustředění v zákopech.

S výšky 1500 stop mohou býti pozorovány pohyby menších částí v otevřeném poli.

S výšky 5000 stop je vidět pohyby semknutých těles na silnici.

Hlava pátá jedná o boji v pokrytém terénu, lesích a osadách.

Útok v pokrytém terénu má tyto charakteristické vlastnosti:

1. může být dosaženo více krytu,
2. je dána větší příležitost k manévru a k prosakování; je možno překvapiti obránce, pokud jde o směr a sílu útoku,
3. udržení směru je nesnadné a spojitost a řízení mohou lehce selhati,
4. mohutnost jiných zbraní k podpoře postupu pěchoty může být zřídka plně rozvinuta.

Jsou-li lesy příliš rozlehlé, aby bylo možno je obchvátiti a pak přikročiti k jich vyčištění, stanoví se postupné cíle a útok se vede metodicky na každý cíl.

První cíl je kraj lesa. Lesní výběžky vhodné pro obránce bočnou palbu se podrobí těžké palbě a útočí se na prostory mezi výběžky, které bývají slaběji obsazeny.

Jakmile je okraje lesa dosaženo, učlení se vojsko, aby byl zahájen bez prodlení postup. Vpřed jdou hlídky k průzkumu a k udržení dotyku.

Rozčlenění, rozstupy a vzdálenosti se řídí podle viditelnosti. Čelní pěší roty se zajistí družstvy roztaženými v linii, za nimi jdou proudy družstev anebo čet.

Cestám vedoucím souběžně se směrem postupu se čelní vojsko vyhne. Příčné a úhlopříčné cesty ovládané nepřítelem se překročí přebíháním jednotlivců.

Vojsko se nezastavuje k zahájení palby, leč je-li k tomu donuceno.

Spoléhá hlavně na bodák. Je-li užito bočné palby, musí být pečlivě řízena, aby neohrozila útočníka.

Tanky útočící s pěchotou na okraj lesa ničí nepřátelské kulometry, postřelují bočně obránce a kryjí boky pěchoty palbou nebo dýmem.

Při útoku lesem jsou odkázány na cesty a tím jsou vydány nebezpečí protitankových zbraní. Zpravidla se jich lépe použije kolem lesa k zdolání kulometů a jiných odporů. Pak se shromáždí, aby útočily na nepřítele ustupujícího z lesa nebo podporovaly vyrazení vlastní pěchoty.

Vyrazení z lesa se provádí v patách za ustupujícím nepřítelem.

Útok na malý les se provádí co možná z boku. Automatické zbraně ovládají východy, aby byl zamezen příchod posil a obránci byl odříznut ústup.

Lesy skýtají obraně přirozený kryt a zajištění proti tankům. Celkový systém organizace lesa pro obranu obsahuje zpravidla:

1. držení posic buď před čelním krajem nebo na okraji,
2. další posice uvnitř lesa,
3. odpory za lesem, které střeží východy.

Boj v osadách i obrana osad se řídí celkem týmiž zásadami, jak stanoví P-I-1.

Hlava šestá jedná o nočních operacích.

Hlavní věc při podniknutí nočních operací je dosíci překvapení a vyhnouti se pozorování i palbě nepřítele.

Zvláštní odpovědností velitele v souvislosti s nočními operacemi jest, aby zabezpečil:

1. jednoduchost plánu,
2. provedení důkladného průzkumu ve dne, a je-li to možné i v noci.

Všechna podrobná opatření budou provedena s největší péčí,

3. docilení překvapení. Zvláštní pozornost bude věnována tomu, aby předběžné pohyby a přípravy byly skryty před pozorováním ze vzduchu.

Noční přesuny za zajišťovacími vojsky se provádějí proto, aby bylo zamezeno pozorování, vzdušný útok nebo daleká palba nebo z klimatických důvodů.

Přesuny v noci, když vojsko je samo odpovědno za své zajištění, se provádějí za tím účelem, aby byl proveden útok v noci nebo příštího dne, neb aby bylo dosaženo nepozorovaného ústupu.

Při těsném dotyku může býti ústup nejsnáze proveden v noci. Nejhlavnější podmínkou je vyhnouti se nepořádku a zácpě na ústupových cestách.

Neodkryje-li do tmy nepřítel protivníkův úmysl ustoupiti:

1. bude míti velkou nesnáz v organisování pronásledování a v uvedení pronásledování v činnost,

2. bude v nejistotě o rozsahu ústupu a bude nucen postupovati obezřele.

Utajení má největší důležitost. Ustupující vojsko bude dodržovati tyto zásady:

1. Čelním vojskem a dělostřelectvem bude udržována normální činnost tak dlouho, jak možno, a bude pečováno o to, aby bylo zamezeno každé nápadné zesílení střelby, jež by mohlo vzbuditi pozornost nepřítele.

2. Vojsko bude z postavení staženo podle přesného časového programu. Při tom se začne s trénem, vojskem v záloze a s tím dělostřelectvem, od kterého není požadováno, aby vyvíjelo normální činnost.

3. Bojové hlídky jdou ven v častých intervalech, aby zahnalý neb udržely ve vzdálenosti nepřátelské hlídky.

4. Čelní vojsko odchází poslední. Nejprřednější jednotky budou postupně zeslabovány a po malých částkách stahovány nazad po nejpřímějších cestách. Dokud nejsou úplně z dotyku, není činěn pokus o jejich soustředění. Něco těžkých kulometů má býti ponecháno v posici, až je ústup čelního vojska téměř skončen. Tyto kulometry jsou umístěny tak, aby střelily na hlavní přístupové směry vedoucí do posice. Musí míti dobré ústupové cesty.

*

Noční útoky mohou býti podniknuty, aby byl získán opěrný bod pro další operace za denního světla, aby bylo zatlačeno nepřátelské předsunuté vojsko, aby bylo dobyté důležitého postavení jako přípravy na útok za svítání, neb aby byl nepřítel překvapen.

Noční útoky mají tyto charakteristické znaky:

1. Překvapení se může dosíci snáze než za dne a může míti lepší výsledky, zvláště co se týká vojska, které není důkladně vycvičeno. Proti-útok na stanoviště nepřítele dobyté právě před setměním, provedený jako noční útok, má dobré vyhlídky na úspěch.

2. Palba obránce je nemířená a nepřítel téměř nemůže vykonávati řízení nebo kontrolu palby.

3. Pozorování ze vzduchu je nesnadné.

4. Je téměř nemožno manévrovati v noci. Není proto nutno rozčleňovati útočící vojsko mnoho do hloubky, ježto během akce je nesnadné řídití zálohy na místa, kde je jich potřeba, ledaže jsou docela blízko těchto míst.

5. Noční útoky budou zřídka činěny na jeden cíl větší jednotkou než pěší brigádou. Zvolený cíl musí být omezený, jasně určený a snadno ve tmě rozpoznatelný. Je-li velká jednotka rozvinuta na široké frontě, může být s úspěchem současně útočeno na různé cíle. Útoky sousedních jednotek je nesnadné koordinovati. Proto, jakmile je útok spuštěn, musí být každé těleso připraveno, aby svůj úkol provedlo ve skutečnosti nezávisle.

6. Využití úspěchu v noci je velmi nesnadné a má být odloženo až do denního světla, ježto pokus o jeho provedení může vésti k desorganizaci. Kde se vyskytnou pravděpodobné výhodné podmínky pro využití úspěchu, upraví se útok časově tak, aby dosáhl cíle právě před denním světlem. V jiných případech budou útočníku dány 2 neb 3 hodiny tmy po dobytí cíle, během nichž se provede konsolidace.

7. Poněvadž cíl je omezený a získati přesné zprávy ve tmě, na nichž by se zakládalo rozhodnutí, je nesnadné, je vliv velitele téměř úplně vyjádřen v péči, jakou vynaložil na přípravu útoku.

8. Dělostřelectvo musí střeliti podle smlouveného programu. Hlavní tíha odpovědnosti za úspěch spočívá na pěchotě.

Rozkazy k útoku budou zpravidla vyloženy předem všem účastníkům. V každém případě dříve, než vojsko vyrazí na výchozí základnu, je velmi důležité, aby každý znal:

1. zamýšlený cíl, směr cíle a jeho vzdálenost od výchozí základny,
2. jaký tvar má být zaujat na výchozí základně,
3. úkol,

4. svou činnost v tom případě, že nepřítel není překvapen.

Velitelé čet se též přesvědčí, že mužstvo chápe tato nařízení:

5. pušky nejsou nabity, plné zásobníky však jsou v pušce,
6. až do denního světla se při útoku užije jen bodáků,
7. bude zachováno naprosté ticho; nesmí se kouřiti, mluvíti, kašlati, chrastiti výstrojem a výbrojí a p., ani svítiti,

8. narazí-li se na překážky, které nemohou být překročeny neb ihned odstraněny, zalehne trupa, dokud není pročištěn průchod.

Útok se provede v tichosti bodákem. Čas, kdy čelní jednotky praporů opouštějí výchozí základnu, bude koordinován, aby bylo zabezpečeno, že vedoucí jednotky narazí na nepřítele všude v stejnou chvíli.

Zahájí-li nepřítel palbu po vyrazení z výchozí základny, je povinností všech hnáti se vpřed a prorazit útokem. Není dovolen žádný pohyb zpět, ani ne k opravě omylů.

Praporní záloha drží čáru, za kterou se může útočící vojsko reorganizovati, bylo-li odraženo. Pak je k dispozici pro využití úspěchu za denního světla.

Rozkazy k nočním útokům jsou nezbytně podrobné. Je třeba stále míti na mysli utajení a podrobnosti rozkazů; vojsku se oznámí tehdy, až je to nezbytně nutno.

Hlava sedmá jedná o zásobování střelivem.

Základní princip zásobování střelivem je ten, že střelivo musí být podáváno systematicky a automaticky zezadu dopředu k náhradě střeliva spotřebovaného v bitvě. Vojsko v akci se nemá otáčet zády k nepříteli, aby si došlo pro další zásoby.

Střelivo praporu je rozděleno mezi mužstvo, na soumary a na bojový trén.

Brigádní záloha se zpravidla vytvoří tím, že se z každého praporu vezme tolik muničních vozů, kolik považuje velitel brigády za vhodné.

Brigádní záloha je spojovacím článkem mezi prapory a odděleními divisní muniční roty se střelivem pro ruční zbraně a kulomety.

Hlava osmá jedná o pracovních oddílech a úkolech.

Odbornou práci obstarává technické vojsko, jiné práce si provádí pěchota sama. Je třeba postupovati hospodárně, aby bojová síla jednotky nebyla rozptýlena. Toho se dosáhne, budou-li zachována tato opatření:

1. Práce je vhodně organisována a je nad ní dozor.
2. Pracovníci rozumějí tomu, co je od nich požadováno.
3. Se silou a energií pracovníků je ekonomicky zacházeno.
4. Nebude dopuštěno, aby vznikly průtahy a nesnáze pro nedostatek nářadí, materiálu, dopravy.
5. Učiní se náležitá zajišťovací i administrativní opatření k zajištění bezpečnosti a pohodlí pracovních oddílů, když jdou na práci, z práce a když pracují.

Dále jsou uvedeny povinnosti důstojníka řídicího práci, důstojníka, který velí pracovnímu oddílu, a důstojníka velitele zajišťovacího oddílu. Pak je krátká zmínka o činnosti při útoku, jest určeno, jak se vyžadují pracovní oddíly a jak jsou rozdělovány na práci.

Práce je úkolová nebo časová.

Úkolová práce je práce určitého rozsahu, daná rotě, četě, družstvu neb jednotlivci.

Při časové se vyžaduje od pracovního oddílu práce po určitý počet hodin.

Úkolová práce má býti dána vždy, kdykoli je to možné, a každý pracovní oddíl musí dostati dovolení, aby se stáhl, jakmile dovrší svůj úkol.

Nejlepší práce se dostane z pracovního oddílu ve 4 hodinách. Po této době mužstvo rapidně umdlévá.

Hlava devátá jedná o útokových lávkách.

Ženisté polní armády dopravují soupravy útokových lávek tak daleko, jak mohou jejich mechanická vozidla dojeti, a udržují postavené lávky. Pěchota odebere soupravy od ženistů, dopraví je na vyčkávací stanoviště, zbuduje lávky, dopraví je k řece a spustí.

Podstatou úspěchu je překvapení. Tím se řídí všechna předběžná opatření konaná před spuštěním lávek.

Důstojník pěchoty odpovědný za dopravu a spuštění lávek provede průzkum.

Místo, kde se jednotlivé části lávky spojují dohromady, je vyčkávací stanoviště. Někdy je to místo, kde byly vyloženy vozy pro mechanickou dopravu. Jindy bude nutno dopravit součástky lávky z místa skládky materiálu na vyčkávací stanoviště.

Vyčkávací stanoviště má míti tyto vlastnosti:

1. býti kryto před palbou,
2. býti co možná blízko místa zvoleného pro lávku a
3. obsahovati rovný terén takového rozsahu, jako je délka lávky.

Když je konstrukce hotova, dopraví se lávka vpřed. Skloubení nad plováky připouští, aby byla dopravována i na nerovném terénu. Je však důležité, aby lávka byla udržována co možná rovně, ježto skloubení dovolují malou vůli do strany. Změny směru mohou být lehko provedeny tím, že se lávka jako celek opatří koly ve středu nebo na koncích.

Doprava se provede rukama nebo na ramenou. Mužstvo je roztríděno podle velikosti, aby na žádném jednotlivci nespočívala nepřiměřená váha, a uvede se v pohyb v žádaném směru současně.

Dopravuje-li se lávka na ramenou, musí být před spuštěním snížena s ramen do rukou.

Spuštění se provádí obvykle tak, že se lávka posouvá přímo přes tok, nebo při proudu tak, že se předním koncem míří slabě proti proudu. Lávka je vedena, jak prochází z ruky do ruky jedním nebo dvěma páry mužů, kteří stojí ve vodě od přilehlého břehu tak daleko, jak možno.

Jeden nebo dva muži jsou na čelním konci lávky, aby uskutečnili spojení s odlehlým břehem a zabezpečili konec lávky.

Kde je velmi silný proud, může být nutno, aby lávka byla tažena z odlehlého břehu.

Když je lávka hotova k použití, je to oznámeno smluveným signálem. Vojsko přechází obvyčejným krokem.

Poznámka redakce: V jednom z příštích článků bude provedeno srovnání anglického Cvičebního řádu s naším a poukázáno na rozdíly obou předpisů.

Podplukovník B o h u m i l B o č e k:

Poznámky k úvahám článku škpt. Jana Valníčka „O významu matematicko-technických znalostí pro důstojníka pěchoty a o nutnosti pěstovati je“.*)

V posledním čísle PR. uveřejnil škpt. Valníček článek na toto téma s úmyslem, upozorniti, jak důležité jsou pro nynějšího důstojníka pěchoty matematicko-technické znalosti, a má-li je, jak mu mnohdy usnadní jeho práci a řešení různých úkolů. Tento názor uzná zajisté každý, kdo se zabývá určitým problémem, ať již využitím anebo použitím zbraní, řešením různých střeleckých metod, pracovními výkony zákopnickými a p. Je všeobecně známo, že podkladem pro taktická řešení jsou technické znalosti zbraní a materiálu po stránce výkonnosti, bez nichž se dnešní důstojník pěchoty neobejde. Avšak každý důstojník nepotřebuje technické znalosti stejné nebo všechny z nich. To vyplývá jediné z jeho zařazení, pro něž bývá často zvlášť školen, nebo ze schopností, k nimž se dopravoval.

Proto také složitost výzbroje, přístrojů a pomůcek vyžaduje u pěchoty určité specialisace těch, kterým je vykonávání nebo přímé řízení těchto prací svěřeno, protože není možné, aby každý důstojník ovládal všechno.

Škpt. Valníček posuzoval tuto věc příliš subjektivně, usuzoval asi podle sebe, jak mu matematicko-technické znalosti usnadnily řešení různých

*) Viz „Pěchotní rozhledy“, 1932, číslo 10., str. (246) 1106 a další.